EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 6.11.2007
KOM(2007) 676 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

18. aastaaruanne struktuurifondide rakendamise kohta 2006. aastal

{SEC(2007) 1456}

SISUKORD

1. Sissejuhatus 3
2. Rakendamise analüüs 4
3. Sidusus ja kooskõlastamine 8
4. Hindamine 10
5. Kontroll 10
6. Komisjoni abistavad komiteed 12

KOMISJONI ARUANNE

18. aastaaruanne struktuurifondide rakendamise kohta 2006. aastal

Käesolev aruanne on esitatud määruse (EÜ) nr 1260/1999 (millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta) artikli 45 lõike 2 kohaselt. Aruanne hõlmab struktuurifondide tegevust 2006. aastal.

Käesolevas aruandes esitatud teavet käsitletakse üksikasjalikumalt komisjoni personali töödokumendis (lisatud käesolevale aruandele).

1. SISSEJUHATUS

2006. aastal astuti oluline samm 2007.–2013. aasta programmiperioodi õigusliku raamistiku vastuvõtmise näol, mis sai teoks umbes kaks aastat pärast komisjoni 2004. aasta juulis esitatud esialgseid ettepanekuid. Kõnealune õiguslik raamistik koosneb üldmäärusest,[1] neljast määrusest, kus on sätestatud konkreetsed eeskirjad Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF),[2] Euroopa Sotsiaalfondi (ESF),[3] Ühtekuuluvusfondi[4] ja Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR[5]) kohta, ning komisjoni rakendusmäärusest,[6] mis võeti vastu 8. detsembril 2006.

Kajastamaks seda, et edasisi programme rakendatakse ühenduse prioriteetide piires, võeti 6. oktoobril 2006 vastu ühenduse strateegilised suunised, mis seavad uute ühtekuuluvuspoliitika programmide keskmesse Lissaboni majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia.

Aastateks 2007–2013 on ette nähtud mitmed rakenduskavade juhtimisega seotud reformid. Õigusakte on ühtekuuluvuspoliitika juhtimise eesmärgil rakendussüsteemi seisukohast tõhustatud ja eeskirju lihtsustatud. Reformid seisnevad eelkõige järgmises:

– ühtsed juhtimiseeskirjad, mis kehtestatakse üheainsa ühenduse rakendusmäärusega 2007.–2013. aasta programmiperioodiks, millega asendatakse 2000.–2006. aasta programmiperioodi kümme olemasolevat määrust;

– Euroopa abikõlblikkuse eeskirjad lisaks riiklikele abikõlblikkuse eeskirjadele asendatakse ühtsete kulude abikõlblikkuse eeskirjadega liikmesriikide puhul, mis kasutavad riiklikke abikõlblikkuse eeskirju;

– finantsjuhtimise lihtsustamine, mis annab rakenduskavade juhtimise eest vastutavatele riigiasutustele suurema iseseisvuse;

---

[1] Määrus (EÜ) nr 1083/2006, EÜT L 210, 31.7.2006, lk 25.
[2] Määrus (EÜ) nr 1080/2006, EÜT L 210, 31.7.2006, lk 1.
[3] Määrus (EÜ) nr 1081/2006, EÜT L 210, 31.7.2006, lk 12.
[4] Määrus (EÜ) nr 1084/2006, EÜT L 210, 31.7.2006, lk 79.
[5] Määrus (EÜ) nr 1082/2006, EÜT L 210, 31.7.2006, lk 19.
[6] Komisjoni määrus (EÜ) nr 1828/2006, ELT L 45, 15.2.2007, lk 3.

– kontrollisüsteemide suurem proportsionaalsus ja lihtsus ning väiksemate programmide puhul (abikõlblikud riiklikud kulutused kokku alla 750 miljoni euro ja ühenduse kaasfinantseerimine alla 40 % riiklikest kogukulutustest) võib osa kontrollimeetmeid jääda riiklike asutuste ülesandeks;

– Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (tema ülesandeks on juhtimise ja kontrolli eeskirjade ühtlustamine ühise põllumajanduspoliitika esimese samba eeskirjadega) ja Euroopa Kalandusfondi baasil korraldatakse maaelu arengu poliitikat (finantseerib Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD)[7]) ja kalanduse poliitikat (finantseerib Euroopa kalandusfond (EFF)[8]) ning mis mõlemad on seetõttu struktuurifondidest sõltumatud. Selleks on vajalik, et kõigi asjaomaste finantsinstrumentide (ühtekuuluvus-, maaelu arengu ja kalanduse poliitika) kaasfinantseeritavad tegevused üksteist tõhusalt täiendaksid

– Parem teave ja teabevahetus kodanike ja potentsiaalsete abisaajatega, kellel on ühesugused võimalused saada teavet rahastamisvõimaluste kohta;

– Elektroonilise halduse rakendamise suurendamine koos liikmesriikide ja komisjoni vahelise elektroonilise andmevahetusega.

Peale selle on komisjon ja rahvusvahelised finantseerimisasutused rakendamise etapi jaoks ning uute toetuse- ja teabeallikate lisamiseks ette valmistanud kolm ühisalgatust: „Jaspers" (ühisabi Euroopa eri piirkondade projektide toetamiseks), et aidata kaheteistkümnel abisaajariigil ette valmistada suurprojekte, „Jeremie" (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele), et parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele ja arendada välja mikrokrediit, ning „Jessica" (ühine Euroopa toetus jätkusuutlikeks investeeringuteks linnapiirkondades), et toetada jätkusuutlikke ja ringlusse saadetavaid investeeringuid linnadesse ning linnade arengut.

Uuel programmiperioodil toetatakse oluliselt riiklike haldusorganite ja avalike teenuste tugevdamist. See toetus aitab kaasa riiklike haldusorganite ja avalike teenuste ajakohastamisele ja arengule, et need vastaksid paremini kodanike ja ettevõtete ootustele ning tugevdab nende osa sotsiaalse ja majandusliku arengus.

2. RAKENDAMISE ANALÜÜS

2.1. Eelarve rakendamine

2.1.1. Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)

2006. aastal oli eelarve rakendamine väga hea ning eesmärkide 1 ja 2 ning ühenduse algatuste puhul eraldati kättesaadavaid vahendeid 100 % ulatuses.

Maksete assigneeringutega seoses kasutati 99,92 % kättesaadavatest vahenditest (2005. aastal 99,65 %). ERFi 2006. aasta maksete assigneeringute prognoositud taset vähendati aasta jooksul 2,8 miljardi euro võrra, et võtta arvesse Hispaania ja

7 Määrus (EÜ) nr 1968/2005, ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.
8 Määrus (EÜ) nr 1198/2006, ELT L 223, 15.8.2006, lk 1.

Ühendkuningriigi maksenõuete (ulatuvad 2,3 miljardi euroni) ajutist peatamist kuni juhtimis- ja kontrollisüsteemide teatavate aspektide parandamiseks ettenähtud tegevuskavade rakendamiseni, ning EL-10 tehtud prognoosivigade tõttu.

Eelmiste aastate seni väljamaksmata kulukohustuste kogusumma[9] oli 2006. aasta lõpus 45,8 miljardit eurot (39,1 miljardit eurot 2005. aastal).

2006. aasta lõpus seoses 2000., 2001., 2002., 2003. ja 2004. aasta kulukohustuste suhtes n+2 reegli kohaldamisega oli 2007. aasta alguses tasumata miljard eurot. Arvestades erandeid, mida saab n+2 reeglist teha (juhtudel, mis on seotud riigiabi otsustega, suurprojektidega, jne), ohustab väljamaksete tegematajätmise tõttu kulukohustustest vabastamine hinnangute järgi siiski palju väiksemat summat ehk 162 miljonit eurot (vaid 0,0018 % kõigist kulukohustustest).

2.1.2. Euroopa Sotsiaalfond (ESF)

Euroopa Sotsiaalfond (ESF) 2006. aastal oli eelarve rakendamine samuti väga hea: 2006. aastal rakendati 99,97 % kulukohustuste assigneeringutest (võrreldes 99,93 %ga 2005. aastal). Maksete puhul rakendati 99,87 % assigneeringutest (99,86 % 2005. aastal). Täitmata kulukohustused ulatusid 2006. aasta lõpus 22,96 miljardi euroni (võrreldes 20,74 miljardi euro suuruste täitmata kulukohustustega 2005. aastal), millest 22,76 miljardit eurot olid ette nähtud ESFi käesolevaks programmiperioodiks (20,44 miljardit eurot 2005. aastal). Varasemate ESFi programmiperioodide täitmata kulukohustused vähenesid oluliselt 304,7 miljonilt eurolt 2005. aasta lõpus 204,6 miljonile eurole 2006. aasta lõpus (-32,8 %).

2006. aasta lõpus oli 2000., 2001., 2002., 2003. ja 2004. aasta kulukohustuste suhtes n+2 reegli kohaldamisega seotud 19 programmi, mille jaoks oli ESFist kavandatud eraldada kokku 1 29,31 miljonit eurot (0,19 % kogu ESF kulukohustustest). Komisjon alustas läbirääkimisi liikmesriikidega kõnealuste programmide üle (ärakuulamismenetlus). Kulukohustustest vabastatavad summad selguvad alles kõnealuse menetluse lõpus.

2.1.3. Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF)

2006. aasta eelarve kasutati täies ulatuses ära nii kulukohustuste kui maksete assigneeringute poolest (vastavalt 99,3 % ja 108,5 % algselt heakskiidetud eelarvest). Kõnealuse maksete näitajani jõuti seetõttu, et maksete assigneeringute eelarvele lisati 2006. aasta detsembris 360 miljonit eurot.

Võrreldes 2005. aastaga, võeti 207 miljoni euro võrra rohkem kulukohustusi ja tehti 2 miljoni euro võrra rohkem väljamakseid.

Maksed ulatusid 3 589 miljoni euroni, millest 3 562,1 miljonit eurot oli ette nähtud 2000.–2006. aasta programmide jaoks (eesmärk 1: 3 193,0 miljonit eurot; Leader+: 361,1 miljonit eurot; Rahu: 8,1 miljonit eurot) ja 26,9 miljonit eurot 1994.–1999. aasta programmiperioodil alustatud 45 programmi lõpetamiseks.

[9] „RAL" (les restes ą liquider). Eelmiste aastate väljamaksmata kulukohustused.

EAGGFi täitmata kulukohustused ulatusid 2006. aasta lõpus 7 636 miljoni euroni (võrreldes 7 085 miljoni euroga 2005. aastal), millest 7 288 miljonit vastas 2000.–2006. aasta programmidele.

2003. aasta kulukohustuste suhtes n+2 reegli rakendamise teel vabastati 9,3 miljoni euro ulatuses kulukohustusi.

2.1.4. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)

Kokku rakendati 99,58 % kulukohustuste assigneeringutest ja 84,16 % maksete assigneeringutest. Väljamaksete määr oli eesmärgi 1 piirkondades 86,23 % ja eesmärgi 1 välistes piirkondades 79,06 %. FIFG 2000.–2006. aasta programmiperioodi täitmata kulukohustused ulatusid 2006. aastal 1 336 miljoni euroni (võrreldes 1 111 miljoni euroga 2005. aastal).

2006. aasta lõpus oli 2000., 2001., 2002., 2003. ja 2004. aasta kulukohustuste suhtes n+2 reegli kohaldamisega seotud üheksa programmi, kulukohustustest vabastamine ohustas kokku 22 miljonit eurot. Komisjon algatas nimetatud programmide suhtes liikmesriikide ärakuulamismenetluse. Kulukohustustest vabastatavad summad selguvad lõplikult alles nimetatud menetluse lõpus.

2.2. Programmi rakendamine

2.2.1. Eesmärk 1

Eesmärgi 1 programmidele tehtud kulutused sarnanesid 2005. aasta kulutustega. Eesmärgi 1 projektid keskendusid investeeringutele põhiinfrastruktuuri projektidesse (41,6 %), kusjuures üle poole (54,4 %) kõigist selle kategooria investeeringutest tehti transpordiinfrastruktuuri. Enam kui kolmandik (33,5 %) eesmärgi 1 vahenditest investeeriti tootmiskeskkonda, kusjuures prioriteediks on jätkuvalt VKEde ja käsitöösektori abistamine (30 %). Inimressurssidele suunatud projektidele eraldati eesmärgi 1 piirkondades 23,2 % vahenditest. Peamised tegevusvaldkonnad olid peaaegu võrdsel määral tööturupoliitika (31,6 %) ning haridus ja kutseõpe (31 %).

2.2.2. Eesmärk 2

Eesmärgi 2 piirkondade programmid olid jätkuvalt keskendunud tootmiskeskkonnale, sellele kategooriale eraldati üle poole (56,3 %) kõigist rahalistest vahenditest. Kõnealuse valdkonna puhul oli ülekaalus abi VKEdele ja käsitöösektorile (56,5 %). Tähtsuselt teine tegevusvaldkond oli põhiinfrastruktuur, millele kulutati 29,1 % kõigist eesmärgi 2 vahenditest. Erinevalt eesmärgi 1 programmidest oli rahalisest seisukohast kõige olulisem valdkond tööstuspiirkondade kavandamine ja taastamine (44,6 %). Inimressursside kategoorias (10,2 % koguinvesteeringutest eesmärgi 2 piirkondades) olid peamised investeerimisvaldkonnad tööjõu paindlikkus, ettevõtlus, uuendamine, side- ja infotehnoloogiad (31,6 %).

2.2.3. Eesmärk 3

ESF programmi põhirõhk oli 2006. aastal jätkuvalt Euroopa tööhõivestrateegia toetamisel, eelkõige neil meetmetel, mis on suunatud tööalase konkurentsivõime parandamisele tööturul (31 % kulutustest), elukestvale õppele (27 %) ja võrdsetele

võimalustele (6 %), samal ajal kui ettevõtluse edendamisele suunatud meetmed püsisid stabiilsed (19 %), kuid jäid väiksemaks programmdokumentides soovitatud tasemest (21 %). Peale selle oli ikka veel märgatav erinevus programmide rahalises rakendamises EL-15s, kus jätkati pikka aega kestnud programmide rakendamist, ja EL-10s, kus mõnel liikmesriigil oli mõne projekti ja meetme rakendamise alustamisega märkimisväärseid raskusi.

2.2.4. Kalandus väljaspool eesmärki 1

2006. aastal tehti kalandussektoris edusamme struktuuriliste muudatuste tegemises. Seda kajastas ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate FIFG rakenduskavade rahaline rakendamine.

2.2.5. Ühenduse algatused

2.2.5.1. Interreg

„81 Interreg III" / naabrusprogrammide rakendamine edenes 2006. aastal hästi, liiguti eesmärgi suunas, milleks on riigipiiride kahjuliku majandusliku mõju vähendamine ja koostöö soodustamine.

Ajavahemikul 2000–2006 valisid "81 Interreg III" / naabrusprogrammi välja umbes 13 000 projekti ja võrgustikku. Mõne programmi puhul olid laienemise ja/või ELi uue naabrusprogrammi kontseptsiooni integreerimise tõttu vajalik teha mõningaid muudatusi. N+2 kulukohustustest vabastamine ja vahehindamiste abil saadud värske teave soodustasid programmi täiendavat muutmist kahel järgmisel aastal.

2.2.5.2. Equal

2006. aastal jätkus edukalt 27 „Equali" programmi ja enam kui 3 300 projekti rakendamine. Kuus liikmesriiki ei saanud n+2 reegli alusel ära kasutada üht osa 2004. aasta eelarvelistest kulukohustustest. Selleks, et „Equali" programmide tulemusi maksimaalselt ära kasutada ja valmistada ette „Equali" laiendamist rakenduskavade järgmisesse põlvkonda, tegid komisjon ja liikmesriigid 2006. aastal koostööd sellistes küsimustes nagu varjupaigataotlejate kohtlemine, mitmekesisus, noorte tööhõive, endised seaduserikkujad, sotsiaalmajandus, kõikehaarav ettevõtete loomine, meedia ja diskrimineerimine, juhtimispõhimõtted (partnerlus, riikidevaheline koostöö, uuendamine ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine).

2.2.5.3. Linnad

Kakskümmend „Urbani" raames loodud temaatilist võrgustikku ja kuus töörühma jätkasid 2006. aastal jõupingutusi parimate tavade soodustamiseks ja teabe vahetamiseks. Kolmteist võrgustikku lõpetasid kõnealuse töö ning nende tulemuste ja soovituste tutvustamiseks korraldati lõppkonverents. Eesistujariigi Saksamaa egiidi all koostati aruanne linnade rolli kohta ebasoodsate piirkondade arengus, mis põhines asjaomaste linnade kogemustel.

2.2.5.4. Leader

Ajavahemikuks 2000–2006 on heaks kiidetud 73 „Leader+" programmi. Esitatud 938 kohalikust tegevusrühmast valiti lõpuks välja 892.

2.2.6. Uuenduslikud meetmed

2.2.6.1. Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)

Ajavahemikuks 2000–2006 kiideti heaks 181 piirkondlikku uuenduslike meetmete programmi. 2006. aasta lõpuks oli lõpetatud 59 programmi. Sellega kaasnes 40 projekti tunnistamine parima tava näiteks, mida tuleks teistesse piirkondadesse levitada (nt Inforegio veebisaidi kaudu). Tuleks meenutada, et programmid keskenduvad järgmistele teemadele: teadmised ja tehnoloogilised uuendused, infoühiskond ja säästev areng.

2.2.6.2. Euroopa Sotsiaalfond (ESF)

Aasta jooksul lõpetati 37 kohaliku tööhõivestrateegiaga seotud projekti. 2006. aastal valiti projektikonkursi „Uuenduslikud lähenemised muutuste juhtimises" kolmandas voorus välja 19 projekti. Koos 61 käimasoleva projektiga, mis valiti välja eelmistes voorudes, keskenduvad need kahele esmatähtsale küsimusele: ümberkorralduste juhtimine ja demograafiliste muutuste juhtimine. Tulemuste laia levitamist silmas pidades valiti projektikonkursi „ESFi määruse artikli 6 kohastes projektides esitatud uuenduste edastamine ja levitamine" teises voorus välja kuus projekti.

2.2.6.3. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)

2006. aastal lõpetati üheksa projekti. Pärast kalandussektori uuenduslikele meetmetele suunatud riikidevaheliste projektide järelhindamist 2005. aastal otsustati 2006. aastal uut projektikonkurssi mitte algatada. Hindamine näitas, et nimetatud projektide üldine ELi lisandväärtus oli võrdlemisi väike. Uuenduslike meetmete põhitunnused – innovatsioon, võrgustike loomine ja riikidevaheline koostöö – on siiski sätestatud Euroopa Kalandusfondi määruses.

3. SIDUSUS JA KOOSKÕLASTAMINE

3.1. Kooskõla ühenduse muude poliitikavaldkondadega

3.1.1. Konkurents

Määruse (EÜ) nr 1260/99 alusel on liikmesriigid kohustatud tõendama, et kõik toimingud on vastavuses EÜ õigusaktidega, sealhulgas riigiabi eeskirjadega. Kui komisjoni teavitatakse EÜ õigusaktide rikkumisest või kui auditeerimine näitab, et rikkumine on toimunud, võetakse tarvitusele asjakohased meetmed. Täieliku läbipaistvuse tagamiseks toovad liikmesriigid välja riigiabi andmise korra, mille jaoks kasutatakse nende programmides struktuurifondide abi. Enamik piirkondliku abi kavasid kaotas kehtivuse 31. detsembril 2006. 1. jaanuarist 2007 kohaldatakse uusi suuniseid, et tõhustada riigiabi ning muuta toimingud läbipaistvamaks ja lihtsamaks.

3.1.2. Siseturg

Määruse (EÜ) nr 1260/99 alusel on liikmesriigid kohustatud tõendama ka seda, et struktuurifondidest rahastatavad tegevused vastavad ELi riigihangete direktiividele. Kui komisjoni teavitatakse EÜ õigusaktide rikkumisest või kui auditeerimine näitab,

et rikkumine on toimunud, võetakse tarvitusele asjakohased meetmed. Programmitööga seoses peavad liikmesriigid komisjoni aastaaruannete kaudu programmidega kursis hoidma. Regionaalpoliitika ja siseturu peadirektoraat aitasid selgitada enne uute liikmesriikide ühinemist, s.o enne 1. maid 2004 antud ja EÜ õigustikuga vastuolus olevate kontsessioonide juriidilist staatust. Kehtestatud on uus riigihangete õiguse regulatiivne raamistik, et pakkuda nii era- kui ka avalikule sektorile suuremat õiguskindlust.

3.1.3. Keskkond

Põhiliselt on keskendutud sobivate meetmete rakendamisele ühtekuuluvuspoliitika programmide alusel, et toetada ühenduse õigustiku järgimist asulate reovee, veevarustuse ja jäätmehoolduse valdkonnas. Muud olulised investeerimisvaldkonnad on olnud keskkonnahoidlikud uuendused ja reostatud pinnase puhastamine. Säästva arengu edendamiseks on investeeritud keskkonnasäästlikku transporti ja energiasse, võetud projektide valimisel kasutusele keskkonnaalased kriteeriumid ning tegeletud aktiivselt projektide keskkonnaalastele õigusaktidele vastavuse tagamisega.

3.1.4. Transport

Ühtekuuluvusprogrammid on jätkuvalt peamine ühenduse toetuse allikas ühenduse transpordiprioriteetide elluviimiseks. Sellest tulenevalt on põhirõhk olnud investeeringute toetamisel kooskõlas Euroopa transpordipoliitikaga. ERFi poolt toetatud kõnealuse valdkonna peamiste projektide loetelu on esitatud lisa 3. osas.

3.1.5. Sooline võrdõiguslikkus

Komisjon võttis 2006. aasta märtsis vastu ajavahemikku 2006–2010 käsitlevad „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised", mis kajastavad komisjoni pühendumust kõnealusele küsimusele ning hõlmavad kõiki ELi välis- ja sisepoliitikavaldkondi. Juhistes esitatakse lühiiseloomustus ELi soolise võrdõiguslikkuse meetmete kuue eelisvaldkonna kohta. Juhised peaksid võimaldama parandada haldamist, otsides soolist võrdõiguslikkust arvestava eelarve koostamise võimalusi ELi tasandil, eelkõige ühise haldamise võimaluste piires struktuurifondides uuel ajavahemikul.

3.2. Vahendite kooskõlastamine

3.2.1. Struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond

2006. aastal, enne Rumeenia ja Bulgaaria ühinemist 1. jaanuaril 2007, said kõik 25 liikmesriiki abi struktuurifondidest, kuid 13 liikmesriiki said abi ka Ühtekuuluvusfondist, mis toetab vaesemaid riike.

Struktuurifondide tegevust on hoolikalt kooskõlastatud nii omavahel kui seoses ühtekuuluvusfondi (eelkõige ERDF) tegevusega, et vältida toetatavate projektide dubleerimist.

3.2.2. Struktuurifondid ja Euroopa Investeerimispank (EIP) / Euroopa Investeerimisfond

2006. aastal võeti kasutusele „Jaspers" (ühisabi Euroopa piirkondade projektide toetamiseks), uus tehnilise abi võimalus, et aidata uutel liikmesriikidel suurprojekte

ette valmistada. Kaheteistkümnest abisaajamaast üheteistkümnega lepiti kokku 2006. aasta tegevuskavades (tööprogrammides).

Komisjon ja EIP Grupp on kokku leppinud ka ühisalgatuse „Jeremie" (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele) käivitamises, et parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele ja arendada välja mikrokrediit järgmiseks programmiperioodiks.

EIP ja Euroopa Nõukogu Arengupank on välja töötanud veel ühe algatuse, „Jessica" (ühine Euroopa toetus jätkusuutlikeks investeeringuteks linnapiirkondades), et toetada struktuurifondidest jätkusuutlikke ja ringlusse saadetavaid investeeringuid ELi linnades. Liikmesriikide korraldusasutustel on võimalik kasutada osa struktuurifondide eraldistest linnapiirkondade arengu fondidesse investeerimiseks „Jessica" raames ning kasutada kõnealuseid vahendeid linnapiirkondadesse investeerimise edasistes voorudes.

JEREMIE ja JESSICA kujutavad endast ühtekuuluvuspoliitika kultuurilist nihet, mille puhul ainult toetustest sõltumise asemel püütakse hakata kasutama rohkem tagastatavat abi.

4. HINDAMINE

Komisjon teostas 2006. aastal strateegilised ja temaatilised hindamised, et toetada ühtekuuluvuspoliitikaga seotud otsuste tegemist. Lisaks sellele analüüsiti komisjoni kokkuvõtvates aruannetes liikmesriikide teostatud hindamiste kvaliteeti ja tulemusi. Komisjoni teine oluline ülesanne oli anda liikmesriikidele metoodikaalaseid juhiseid.

5. KONTROLL

5.1. Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)

1994.–1999. aasta programmiperioodiga seoses lõpetati kogu EL-15 hõlmava 56 programmist koosneva valimi sulgemisauditid. 2006. aasta töö seisnes kõikide auditite järelkontrolli lõpetamises, tehtavate paranduste suhtes lõplike seisukohtade väljakujundamises ja asjakohastel juhtudel finantskorrektsioonide menetluste algatamises.

2006. aastal ajavahemiku 2000–2006 kohta tehtud auditid koosnesid 85 kohapealsest kontrollkäigust, mille piires tehti nii süsteemiauditeid kui ka 332 toimingu põhjalikku kontrolli. Tehtud auditid parandasid oluliselt liikmesriikide süsteemide toimimiskindlust ja teatavatel juhtudel tehti tegevuskavade rakendamise kaudu silmapaistvaid edusamme.

2006. aasta lõpuks oli EL-15 kohta tehtud kokku 126 auditit, mis hõlmasid 61 programmi ehk 22,1 % põhiliini- ja „Urban" programmidest ning 52,6 % ERFi kättesaadavatest ressurssidest. EL-10 kohta oli 2006. aasta lõpuks tehtud 28 auditit, mis hõlmasid 9 programmi ehk 45 % põhiliiniprogrammidest ja 65,5 % otsustatud ERFi toetusest.

„Interreg” programmiga seoses auditeeriti 2006. aastal 5 programmi, mille maht moodustas 28 % ERFi kohustustest.

5.2. Euroopa Sotsiaalfond (ESF)

Komisjon korraldas 2006. aasta jooksul 69 auditit: 53 süsteemiauditit 2000.–2006. aasta ja 16 sulgemisauditit 1994.–1999. aasta kohta.

Komisjon on 237st Euroopa Sotsiaalfondi programmist auditeerinud 123 programmi, rõhuasetusega kõrge riskitasemega programmidel. 2006. aastal auditeeriti kokku 34 kõrge riskitasemega programmi, sealhulgas 10 uut programmi. Külastati kõiki liikmesriike peale Luksemburgi. Viies liikmesriigis tehti järelaudit.

2006. aastal lepiti kokku 12 finantskorrektsioonide menetluses ja 14 tegevuskavas.

5.3. Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF)

2006. aasta alguseks oli lõpetatud 1994.–1999. aasta kohta kavandatud järelauditeerimise programm. Selle käigus auditeeritud programmide eelarve moodustas 32 % kogukuludest. Käimas on mitu finantskorrektsioonide menetlust: 2006. aastal peeti liikmesriikidega kahepoolseid kohtumisi 18 programmi küsimuses. Komisjon võttis aasta jooksul vastu neli finantskorrektsiooni otsust, mis hõlmasid viit programmi.

Aasta jooksul auditeeriti ajavahemiku 2000–2006 (EL 25) osas kokku 21 programmi, mille eelarve moodustas 38 % kavandatud kuludest. 2006. aasta lõpuks oli auditeeritud 73 programmi EAGGFi arendusrahastu jaoks heakskiidetud 152 programmist.

5.4. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)

2006. aastal tehti FIFG jaoks kuus kohapealset kontrolli. Neist kolm tehti juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise kontrollimiseks ajavahemikus 2000–2006 ja järelmeetmete võtmiseks ning need olid ühendatud pisteliste kontrollidega Itaalias, Poolas ja Rootsis.

Veel kaks kontrollkäiku tehti Prantsusmaale ja Portugali ning need seisnesid süsteemiauditites, mis olid ühendatud eesmärgi 1 rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise pistelise kontrolliga.

5.5. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)

2006. aasta jooksul tegi OLAF seoses struktuurifondidest kaasfinantseeritud meetmetega 44 kontrollkäiku liikmesriikidesse. Ligikaudu 30 neist olid seotud kohapealsete kontrollidega[10] ja 14 viidi läbi muudel eesmärkidel nt teabe kogumiseks või riiklike asutuste või õigusasutuste aitamiseks. Avastatud probleemide hulka kuulusid valeandmete ja valede arvete esitamine ning riigihanke eeskirjade rikkumine.

[10] Määrus (EÜ) nr 2185/1996, EÜT L 292, 15.10.1996, lk 2.

2006. aastal teatasid liikmesriigid kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1681/94 komisjonile 2 988 eeskirjade eiramise juhtumist, mis olid seotud 1994.–1999. aasta ja 2000.–2006. aasta programmiperioodil 516 697 561 euro ulatuses kaasfinantseeritud meetmetega. Teadete arv on 2005. aastaga võrreldes veidi vähenenud, mis on tõenäoliselt tingitud määrusega (EÜ) nr 2035/2005[11] kehtestatud muudatustest, eelkõige eeskirjade eiramisest teatamise künnise tõstmisest 4 000 eurolt 10 000 eurole. Asjaomased rahasummad siiski suurenesid. Kõnealused arvud näitavad liikmesriikide suuremat teadlikkust ja paremat aruandlust, mis on kooskõlas ühenduse õigusest tulenevate kohustustega.

6. KOMISJONI ABISTAVAD KOMITEED

6.1. Piirkondade arengu ja ümberkorraldamise komitee (CDCR)

2006. aastal konsulteeriti CDCRiga komisjoni algatusel või tema nimel antava tehnilise abi ning komisjoni määruse (EÜ) nr 448/2001 muutmise küsimuses.

1. augustil 2006 jõustunud määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 103 alusel loodi uus fondide koordineerimiskomitee (COCOF). Sellega konsulteeriti kui korralduskomiteega nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 rakendamise eeskirjade küsimuses ning riiklike struktuuriliste kulutuste ja samaväärsete kulutuste arvutamismeetodi küsimuses täiendavuse põhimõtte kohaldamisel.

Komiteega konsulteeriti kui nõuandekomiteega Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alusel abikõlblike piirkondade loetelu, kulude-tulude analüüsi metoodika, hindamismetoodikat käsitlevate suuniste küsimuses ning komisjoni algatusel või tema nimel tehnilise abi andmise küsimuses.

6.2. Euroopa Sotsiaalfondi komitee

Komitee arutas mitmesuguseid küsimusi, mis käsitlesid nii ESFi 2000.–2006. aasta programmiperioodi rakendamist kui ka ettevalmistusi 2007.–2013. aasta programmiperioodiks.

Komitee käsitles ajavahemikku 2007–2013 hõlmavate uute määrustega seotud küsimusi, sealhulgas ESFi toetust haridusele ja koolitusele, tervishoidu, prognoosimist, muutuste juhtimist ja ümberkorraldusi, sotsiaalpartnereid ja sisserändajaid ning EQUALi põhimõtete laialt levitamist.

6.3. Põllumajandusstruktuuride ja maaelu arengu komitee (STAR)

STAR komitee kohtus 2006. aastal 12 korral ja andis pooldava arvamuse 31 muudatuse kohta maaelu arenguprogrammides vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1257/1999 artikli 44 lõikele 2 ja kuue muudatuse kohta maaelu arenguprogrammides vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1268/1999 artiklile 4.

[11] ELT L 328, 15.12.2005, lk 8.

6.4. Kalanduse ja akvakultuuri struktuurikomitee (CSFA)

2006. aastal konsulteeriti komiteega mitmel teemal: Euroopa Kalandusfondi rakenduskavade eelhindamist käsitleva töödokumendi kavand; Euroopa Kalandusfondi rakenduskavade järelevalve ja hindamise näitajaid käsitleva töödokumendi kavand; komisjoni määruse eelnõu, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 (Euroopa Kalandusfondi kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad; komisjoni 2. mai 2000. aasta määruse (EÜ) nr 908/2000 (millega kehtestatakse liikmesriikide kalandus- ja akvakultuurisektori tootjaorganisatsioonidele ettenähtud abi arvutamise üksikasjalikud eeskirjad) kodifitseerimise eelnõu.